

דף עמדה בנושא תקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה - נוכחות משפטית בפגישות מהו"ת

רקע

החוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ה, קבע כי לא תתאפשר עוד הגשת תביעות בעניין סכסוך משפחתי באופן מידי, אלא מוטלת חובה להגיש בקשה ליישוב סכסוך בטרם הגשת תביעות מסוג זה, דבר שהיה בגדר רשות בלבד עד כה.

בדברי ההסבר לחוק נכתב, כי מרוץ הסמכויות שבין בית המשפט לענייני משפחה לבין בית הדין הרבני מביא את הצדדים להגשת תביעות משפטיות אף בשלבים מוקדמים של הסכסוך האישי בטרם גיבשו סופית את רצונם, ובטרם מיצוי הליכים חלופיים ליישוב הסכסוך, כמו גישור, ייעוץ או טיפול, מחשש שבן הזוג האחר יקדים ויפנה לערכאה המשפטית הנוחה לו.

עוד הוסבר, כי מאחר ובמקרים רבים בעלי הדין בסכסוך מסוג זה יצטרכו להמשיך ולקיים מערכת קשרים ביניהם כהורים לילדים גם לאחר תום ההליך המשפטי, יש להטיל חובה על הצדדים לפתוח תובענה בדרך של בקשה ליישוב סכסוך, כאשר לאחריה יוזמנו הצדדים לפגישה ביחידת הסיוע שליד הערכאה השיפוטית אליה הוגשה הבקשה, במסגרתה ייערך על ידי גורם מקצועי מהתחום הטיפולי אבחון ראשוני של הסכסוך המשפחתי ובדיקה של רצונותיהם וצורכיהם של הצדדים, ויינתן להם מידע על הדרכים שעשויות לסייע להם ליישב את הסכסוך ביניהם בהסכמה ובדרכי שלום, ולהתמודד עם השפעותיו לרבות באמצעות ייעוץ, גישור, טיפול משפחתי או זוגי ועוד.

בסעיף 3 (ב) (4) של החוק נאמר: בפגישות אלו ינכחו הצדדים בלא נוכחות מלווים ובכלל זה באי כוחם.

המלצות חותם

הגישור הזוגי המוצע בחוק הינו בבסיסו טיפול בעל אופי רגשי ואישי בבני הזוג ובמשפחה. יש מקום לחשש שנוכחות של עו"ד בפגישת המהו"ת עלולה לעיתים להקשות על ניסיונות הגישור בין הצדדים. לכך יש לשמר את התקנה האוסרת על הופעת עו"ד בפגישות מהו"ת.

מנגד, ישנה אפשרות שבתהליך מעין עלול לפול פגם בזכות לייצוג משפטי הולם. לכך, יש להציע שהדיונים ייערכו ללא השתתפות אקטיבית של עורכי הדין בפגישה, אך עו"ד יוכל לצפות במהלך הדיון באמצעי טכנולוגי ללא נוכחות פיזית וללא אפשרות תגובה, ובסיום כל אחת מפגישות המהו"ת יקבל את סיכומה בכתב, וכך יתאפשר לעו"ד לתת למרשו את הייעוץ הנאות.